

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVA S Y ANUNCI S

Número Extraordinari

◆ 15 CENTIMS ◆

◆◆◆◆◆
SURT LOS DISSAPTES
◆◆◆◆◆

◆ 15 CENTIMS ◆

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. " 2 »
Los suscriptors del interior reben
las obras del folletí encuader-
nadas. ~~~~~

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ: Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, según.
Bussó a la escala

PREUS DE CADA NUMERO:

Número corrent. . . . . 10 cts.
» extraordinari. . . 15 »
Los números atrasats son al ma-
teix preu y sense folletí. ~~~~~

NOSTRAS ACTRIUS

ADELINA SALA

Es actriu molt celebrada de nostre públich, contractada en la present temporada per la empresa del teatro Novetats. Una de sas millors creacions en lo género catalá ha sigut la dama jove del drama *La Vocació*.

* * *

Te 'n recordas, nina hermosa,
d' aquell dia de tristor
que 'm vas dá una fló, y joyosa
me vas dir ¿sabs que 's amor?
Prop d' aquell camp de rosellas
allá al fons de la verdor
vaig veure un niuhet d' aucellas
y 't diguí:—Aixó es amor. —

AMADEO BERTRAN

Marineresca

Quan, navegant de borina,
nos allunya, llaugereta,
ma barqueta;
si lo espay una gabina
veig á l' hora atravessar
se exalta ma pensa, inquieta,
engelosida,
y acabo per desitjar
tenir alas per tornar
prop la vida de ma vida.

JOSEPH CORTILS Y VIETA

TEATRO CATALÀ

LA CANSÓ DEL TURURUT.—Comedia en tres actes, en vers, posada al català per D. Eduardo Aulés. Estrenada la nit del 19 en lo teatro Romea.

Suposant que 'l Sr. Aulés, com de costum en aquets últims anys, se trova lluny de Barcelona, s' haurà estalviat lo disgust de veurer aquest estreno.

A las primeras escenas reconeguerem que l' original d' aquest arreglo, era la bonica producció francesa *Un pied dans le crime*, del ingenió Labiche. Seguirem ab interés la traducció catalana, y 'ns plau assegurar qu' está feta ab lo gust y coneixement que per aquest gènere ha demostrat possehir lo Sr. Aulés. Podrà faltarli un últim repàs, de quin defecte hem notat adoleixen totas las que d' un temps á n' aquesta part se li han estrenat, y que atribuhim á estar escrites de bastant temps enrera.

La obreta es bonica, de trama sencilla, ingeniosa y fiant son principal èxit al xistós diàlech y á las situacions còmicas.

Ab tot y aixó, l' obra no agradá. Los finals de primer y segon acte casi no foren aplaudits y 'l final ó sia 'l de l' obra *fregit*, efecte que produeix la mostra de desaprobació

La prensa diaria en general, encare que no analisant mes enllá de lo precis pera poguer aplicar alló de *qui gemega ja ha rebut*, també l' ha deixada en molt mal lloch.

Nosaltres opiném sencillament, que obras còmicas, com *La cansó d' en tururut* estrenadas ab las condicions que ho sigué ella, sols poden salvarse per miracle.

Los actors que la estrenaren demostraren complerta inseguretad en sos papers. Totas las escenas especialment las de conjunt, dolentas. La propietat escénica, detestable desde 'ls famosos gerrets que presentá la lletera al primer acte, passant per alt tots los trastos y decoracions que s' exhibiren, fins al arribar á lo que ha de representar un café públich de Barcelona als voltants de l' Audiencia, substituït per la sala d' un pis, sigué de desgraciad efecte.

Repetim que ab tals condicions es difícil salvar una obra d' aquest gènere. Los actors deuen estudiar més y las empresas procurar que la propietat escénica, no estiga descuydada. Quan aixís sia podrá ab justicia fer-se pagar los plats trencats á qui ho mereixi.

J. X.

CADA CASA ES UN MON.—Comedia en quatre actes y en prosa, escrita per D. J. Ayné y Rabell, estrenada la nit del 22 Octubre en lo teatro Novetats.

Es aquesta obra un animat *vaudeville* que ompla bastant bé l' objecte de entretenir agradablement al públich. No obstant, lo públich nostre disfrutaria mes si los tipos se presentessin menos acaricaturats y aquest fet, l' hem observat ja en altres transports d' obras francesas. Los que 's dedican á trasplantar á la escena catalana los *vaudevilles* haurian de tenir aixó en comte y las sevas obras s' aguantarian per mes temps. Per altre costat la interpretació de caracters ve també exagerada per los actors, y s' acaba de desvirtuar l' efecte.

Cada casa es un mon posseheix moltes de las gracias y defectes del gènere, pero te gran vivacitat y moviment.

Lo primer acte es llarch y guanyaria alleugerit d' alguna escena

Los incidents á que dona lloch una muda de casa, tenen color, y la presentació del cuadro está apropiada.

Lo nus que lliga la acció còmica es ténue y los demes actes que passen cada hu d' ells en pisos diferents d'

una mateixa casa, constituheixen separats verdaders sainetes.

Los actes segon y quart, son los més interessants y l' espectador riu molt presenciand sas inverossimils escenas.

En resum; la comedia fou ben rebuda, va haberhi molts applausos diferents vegadas y lo Sr. Ayné va tenir de surtir al palco escenich á rebre las mostras d' agrado ab que se manifestaba la satisfacció d' haber passat un bon rato.

B.

UN COP D' ULL.—Comedia en un acte original de D. Lluís Llibre. Estrenada la nit del 23 en lo teatro Novetats.

Aquest estreno sols pot calificarse de tal á Barcelona ja que segons nostres datos, ho sigué en lo teatro Principal de Gracia, en la nit del 27 de Janer de 1889 y torná á repetir-se la representació lo dia 2 de Febrer següent; de modo que ja fá mes de cinch anys.

Referintnos á la nit de dimars últim, en lo teatro Novetats, debém consignar que 's rigueren alguns dels xistes, pero que l' obra en conjunt, no satisfé al públich per la inverossimilitud dels personatges que resultan molt acaricaturats, deduintse en conseqüencia, que la obra es en efecte, molt anterior á altras que del mateix autor s' han estrenat, obtenint millor y merescut èxit.

X.

ALEGORIA

LA TARDOR

Presencia d' ánimo

Cinch bons amichs se trovaban la vetlla de Tots Sants, al voltant d' una taula del restaurant *Pelayo*, despatxant un gall rustit que la sort falaguera havia dut á disposició d' ells, després d' haberse gastat onze pessetas en bitllets.

A mida que l' animaló anaba quedant sepultat en lo interior dels ventrells, y las ampollas llensaban las darreras llágrimas, la conversa prenia color y cada cual contaba cassos y escenas apropiadas á la diada, abundant la opinió de que la imatge de la mort imposa á tothom, y de que l' home mes valent reula davant la idea de trobarse tancat de nit en un cementiri, tot y sabent que allí es completament ofensiva la companyia.

Y dihent aixó, los amichs miraban á n' en Carlets, com demanant lo seu parer, donchs que no havia desclós la boca pera intervenir en la conversa.

En Carlets era molt estimat dels seus companys, per la serietat del seu carácter y per l' acert ab que lo seu parer esqueya á tots ells, encara que discrepés del modo de pensar general, acabant las mes de las vegadas per donarli la rabó.

Comprent lo desitj, intervingué dihent: Solsament tenui rahó en part, puig si be es vritat que las tenebras del misteri que á la mort y als seus atributs embolcallan fa aprensió al home, privantlo de que voluntariament los afronti, la naturalesa humana guarda no obstant pera sa defensa cualitats que no posa de manifest sino en lo precis moment que deuen utilisarse pera guardar de perill y defensar la vida.

D' un que á totas horas fa lo valent, se 'n podéu ben riurer, porque flaquejará lo dia del combat. Lo valor ó la presencia d' ánimo se 'n té sempre que se n' ha de tenir. Jo no soch pas valent, y no obstant vaig á contarvos un cas del cual resulto per accident protagonista y vosaltres mateixos ne trauréu la aplicació á la téssis que discutim.

—Un cas históric? van respondrer tots fixant la atenció.

—Si.

—Donchs vinga, ja escoltém.

—De temps la meva familia duya contreta fonda relació d' amistat ab D. Agustí, home de alta alcurnia al cual revessos de fortuna habian dut á desempenyar un modest càrrech d' agutzil á casa de la ciutat, càrrech que mes tart va serli permutat per lo de porter major del Cementiri general, en época que á Barcelona no mes existia una necrópolis.

A la senyora y fillas de D. Agustí, va venirlas molt malament l' ascens d' empleo, pero com la necessitat no te lley, van aceptar y gracias.

Las relaciones existents varen estrenyers més á consecuencia d' aquell fet, qu' ells consideraban una desgracia, y molts eran los diumenges que tot xano, xano, s' encaminabam cap al Poble Nou á ferlos una visiteta.

Los vells, se quedaban parlant en las habitacions de la portería, pero jo, ma germana, las noyas del porter y alguna amiga d' ellas, fillas de las casas de pagés existents alashoras als voltants de la ciutat dels morts, s' en anabam tot passejant cap á la propera platja, ó cap á la no menos propera via del carril de Fransa, retornant avants de que las ombras de la nit revestissen de fredat aquells llochs, prou tristos de sí fins á la llum del dia.

Una tarde, feya pochs dias passat Tots Sants, la Lola, graciosa noya de 17 anys, filla petita de don Agustí, nos contaba que lo dia dels morts, lo senzill departament conegut per Cementiri dels Protestants, habia sigut guarnit ab tal delicadesa de sentiment y gust, que sentia vivament no hi haguessin anat pera poderlo veurer.

—Anemhi ara—objectá una de las noyas,—l' efecte encara 's veurá.

—Oh!—va respondrer la Lola,—aixó ja es vritat, pero lo cementiri está sempre tancat, y ademés, no tindrem pó? Son ja mes de las quatre y aviat será fosch.

Aquella observació feu titubejar á las noyas, pero llavors jo vaig afegir:—De qué hem de tenir po? Som set personas, me sembla donchs que no aném sols.

—Si, si; anemhi,—varen respondrer á coro las amigas.

—Bé, y cóm?

—Mira, tu, Lola, entras á casa teva y com coneixes totas las claus dels departaments, agafas la corresponent, lo teu pare es á la porta gran y res notará, porque d' aquí á mitj hora l' haurém tornat á puesto.

I a noya accedí y vam dirigiarnos al lloch desitjat.

Aquest Cementiri, ve situat á la dreta de la entrada principal, voltant pel costat de mar y es la segona porta que 's troba adossada á la llarga paret de tanca, puig que la primera correspon al departament exclusiu que te pera enterraments, l' hospital de Sta. Creu.

Jo duya la clau, y podéu creurer que al posarla al pany y apretar la pesanta porta de fusta pera ferla cedir, me va fer un salt lo cor; pero com la alegre companyia que 'm rodejava va traspasar tot seguit lo llinar, me vaig ficar dintre, recobrant la serenitat y girant de nou la clau, grunyí la porta damunt los rovellats golfos.

Restabam tancats allí dins. Aquella precaució era indispensable, porque la entrada en lo departament no era en aquell temps lliure, y lo porter haguera tingut responsabilitat, si algún intrús adonantse de que era obert, hagués entrat y s' hagués sabut. Pera entrarhi en dias ordinaris, era precís usar de permis especial del cónsul inglés, ó de la tolerancia discrecional dels alts empleats del funerari Institut.

Es un vast espay quadrat adornat per corpulents demays de cuals branques penjan llarchs raims formats per grans de pebre.

Lo sistema de inhumació de cadavres allí establert, es lo de enterrament y no lo de amagatsament en ninxos; uns abultats de terra y una creu sense inscripcions, es lo que mes abunda pera designar lo lloch ocupat per los restos mortals del que jau sota, mentres que en altres s' hi veuhen flors plantadas y modestíssims recordatoris de marbre ab inscripcions alussivas, pero escritas en sa majoria en llenguas forasteras, dominant la inglesa y la alemana.

Jo no hi habia estat may avants d' aquell dia, y podéu creurer que aquella severitat va imposarme.

Dels adornos del dia dels morts, ja no 'n quedaban mes que alguna corona de semprevivas, ó algun artístich treball en ferro, las guirnalas de flors naturals que habian cubert las altas parets de tanca passant gronxadissas d' arbre á arbre, ja no hi eran.

Jo llegia las inscripcions francesas é inglesas, esplacantlas á las mevas companyonas, y lo temps corria sense que s' en adonessim. Mil reflexions de filosofia m' acudian y explanaba á mon reduhit pero senzill y benévol auditori y entre ellas ocupaban lloch preminent, la comparació de sentiments que despertaba aquest recinte sever, costat per costat del cementiri general.

A l' un puesto s' aixeca magestuós y altiu l' art, desde sas formas góticas mes bellas, al gust barroch y xurrigueresch del que fins després de mort vol aparentar posició; y al altre costat, la naturalesa casi nua ab adornos combinats secament y que sens explicacions ampulosas diuhen lo que 'l lloch significa é imponan respecte al visitant.

De prompte varem adonarnos de que 's feya fosch; eran prop las cinch y no donaba goig estarse allí de nit. Com lo perimetro ocupat per la petita necrópolis es reduhit, la porta la teníam á cinquanta passos de nosaltres, y pronent la clau del damunt una llosa de

marbre jaspejat hont l' habiam deixada, vam dirigirnos á la surtida.

Vaig tornar-me groch d' espant. Lo pastell no cedía á la forsa de la meva ma; la porta, restaba inmòvil.

Lo meu mohiment va ser notat per alguna de las noyas y varen preguntarme assustadas:—¿Qué passa?

—La clau no gira—vaig respondrer serenante rápidament y comprenent que de espantarnos corriam perill de no surtir d' allí ni ab la porta oberta.

Totas van acostarse y 'm rodejaren formant grupo compacte.

—No 'ns vulguis espantar,—van dir algunas,—lo lloch no es pera broma.

Ab las dugas mans vaig voler fer donar lo tom, la clau feu un soroll estrident com lo produhit per un os al escardarse, pero no va ceder lo pany, ni bellugarse la porta.

Ja 'm vaig veurer perdut.

Mes si jo m' acobardía, qué podia succehir?

Vaig treurer la clau é introduhint la fulla d' un corta plumas dintre 'l pany, vaig tentar l' obstacle. Consistia aquell en un cos dú; era á no duptar una pedra ficada allí per un mal intencionat.

—Es un palet, lo que no deixa obrir; probeuho vosaltes mateixas:—y una darrera l' altra van anar tentant lo fatal impediment, quedantne convensudas.

L' efecte moral, estava salvat, puig la situació haguera sigut desesperada si la causa s' hagués atribuhi: á fet sobrenatural, pero l' estat aquell no tenia res de envejable.

Era precis tenir valor, y no era del cas demanarlo á las débils criaturas que la sort m' habia donat per compayia, aixis es que tot seguit me vaig fer càrrech de la situació é infundint ánimo á totas, y fent rialler semblant, vaig dir:—Bona l' hem fetal cridarém al primer que passi pera que dongui avis y farém notar nostra presencia aquí, cantarém fort y tirarém pedras fora de la tanca. No tinguéu pó, los morts no surtirán pas, y si aixis fos, los fariam obrir la porta.

Ab l' ull fixo al forat del pany, veig que va acostant-se una dona áb pressurós pas, com pera aprofitar la darrera claror del dia; y al passar per davant nostre la crido.—Bona dona, atureuse.—No sé quin efecte debian causar en ella mas paraulas, pero lo que dich, es que va apretar á corre com una esperitada.

Aquell ensaig esgarrat, nos deixá desesperansats. Si tothom fa 'l mateix, estarém ben guarnits, vam dirnos.

Vam comensar á parlar en veu alta, á cantar fort y á tirar pedras. De aquella manera, permanesquerem fins á las set de la vetlla. Ben acostats los uns als altres, anabam comunicantnos presencia d' ánimo y casi diré que de po ja no 'n teniam gens, habentnos connaturalisat ab l' ambient que 'ns rodejava.

Entre la quietud de la nit, lo burgit que moviam repercutia per las desertas vias del Cementiri general y algun dels empleats del establiment hi fixá l' atenció, donantne compte al capellá; y aquest funcionari acompanyat del porter y algun altre dependent, varen posarse de observació.

D. Agustí, que no habia passat cuidado per nosaltres creyantnos de passeig per la població, va conèixer entre las veus, la de las sevas noyas y la meva, pero no atinaban hont eram ni que feyam á tal hora. La noticia va escamparse, y ben aviat prop del capellá varen acollirse una vintena de personas habitants en las casas adossadas á la paret frontal del gran edifici y algú va sospitar algo de lo que passaba, per habernos vist al cayent de la tarde caminar cap aquella direcció.

La noticia va pendrer cos, y luego certesa al no trobarse en lo corresponent armari, la clau del departament espressat.

Lo conflicte fini espanyant la porta un manyá, y nosaltres restarem ab llibertat.

Aquest cas tant senzill, vos propará bé que l' home te serenitat cuan las circunstancias l' empenyan á te-

nirne. Si en aquells moments jo no n' hagués tinguda, l' esglay s' haguera apoderat de tots y tal vegada al adonarse de nostra falta, com no haurian sospitat hont eram, potser al trobarnos lo dia següent, algú de nosaltres hauria sigut rigit cadavre.

—No fora pas lo primer cas,—opinaren los amich, d' en Carlets.—Tens rahó, l' home troba en si mateix cuan lo perill l' apremia, recursos pera afrontar-lo.

J. BRÚ.

Siluetas Barceloninas

AQUELL QUE VÁ PER TOT

A lo menos se pensarán que aquest tipo se 'l trova per tot arreu.

No ho creguin. Encare que va per tot, no hi va més qu' una vegada.

Ha estat al Hipódromo, ha anat a l' Fronton, coneix lo Velódromo. Los dará rahó de tots los restaurants de Barcelona y de las casas de menjar dels voltants.

Ho coneix tot, pero á mitjas. Sols té l' impresió d' una vegada que va anarhi.

Es un senyó de mitjana edat, vesteix be, sense lujo perque 'l guany no li permet, si no fos aixís prou lluhiria y deixaria d' esser l' home que va per tot per constituirse ab l' home que vá allá hont vol. Es solter, va sempre sol pero es molt familiar, desseguit agafa conversa. Dú barba negra, americana y pantalón fosch, te l' enrahonar pausat... No, si l' han de conèixer á la forsa.

Referent á teatros está al corrent de lo més notable que ha vingut. A horas d' are encare 'ls donará datos d' en Massini y d' en Gayarre. Ha vist la Duse, en Coquelin, en Novelli, en Frégoli, Mme. Favart, en Vico, la Tubau, en Mário, la Pretel, en Ruiz y en fi tot lo que ha fet soroll y á n' ell li ha proporcionat un nom més per incluhir á son verbal y familiar diccionari de notabilitats.

Poca cosa se li escapa y especialment en aquest rengló de teatros. Si 'l debut d' un artista li ha passat desapercebut y algú li recomana que 'l vagi á veurer, ell respón ab molt aplom: Esperaré que fassi 'l seu benefici.

Per las funcions d' aquesta classe, aixó es, de beneficis y té una vocació extraordinaria. No se n' hi escapa cap. Ell podrà no conèixer al artista pero va al seu benefici. Suposa que 'l mérit d' aquell artista, en dita funció, farà més extraordinarias maravellas que las que li han vist fer los que van recomanarli.

¡Avuy fa 'l benefici!... Aixó pel nostre home té un atractiu sens límits. En días d' aquets, ja 'l veurán un hora ávants, esperant que obrin la porta del teatro, y quan arriba 'l moment de dar entrada, atropella per tot, no respecta res, la cuestió es veurer d' arribar primer á dalt—sempre va al públich—y situarse al mitx, ben al mitx de la galeria: desde allá presenciará la *serata d' honore*. Aixó també sab dirlo.

Passat d' aixó, es persona reposada y sas aspiracions son molt limitadas. Se contenta ab tan poch que, son *disideratum* es poguer dir:

—¡Que m' esplicará, home, si ja ho vaig veurer!

J. XIMENO PLANAS.

A LA PATRIA

Adeusiau, turons, per sempre adeusiau,
O serras desiguals, que alli en la pátria mia,
Dels núvols e del cel de lluny vos distingia,
Per lo repós etern, per lo color més blau.

Adéu, tú, vell Montseny, que des ton alt palau,
Com guarda vigilant, cubert de boyra e neu,
Guaytas per un torat la tomba del Juneu,
E al mitj del mar inmens la mallorquina nau!
Jo ton superbo front coneixia llavors,
Com coneixer pogués lo front de mos parents;
Coneixia també lo só de tos torrents,
Com la veu de mare, ó de mon fill los plors.

Mes, arrencat després per fats perseguidors,
Ja no coneix ni sent' com en millors vegadas;
Així d' arbre migrat á terras apartadas,
Son gust perden los fruys e son perfum las flors.

¿Qué val que 'm haja tret una enganyosa sort
A veure de més prop las torres de Castella,
Si 'l cant dels trobadors no sent la mia orella
Ni desperta en mon pit un generós recort?

En vá á mon dols país en alas jo 'm transport,
E veig del Llobregat la platja serpentina;
Que, fora de cantar en llengua llemosina,
No 'm queda més plaber, no tinch altre conort.

Plaume encara parlar la llengua d' aquells sabis
Que ompliren l' univers de llurs costums e lleys,
La llengua d' aquells forts que acataren los reys,
Defengueren llurs drets, venjaren llurs agravis,

Muyra, muyra l' ingrát que, al sonar en sos llabis
Per estranya regió l' accent natiu, no plora;
Que, al pensar en sas llars, no 's consum ni s' anyora
Ni cull del mur sagrat las liras del seus avis.

En llemosi soná lo meu primer vagit,
Quan del mugró matern la dolsa llet bebia,
En llemosi al Senyor pregava cada dia,
E cántichs llemosins somiava cada nit.

Si, quant me trobo sol, parl' ab mon esperit,
En llemosi li parl', que llengua altra no seut',
E ma boca llavors no sab mentir ni ment,
Puig surten mas rahons del centre de mon pit.

Ix, donchs, per expressar l' afecte més sagrat
Que puga d' home en cor gravar la má del cel,
O llengua á mos sentits més dolça que la mel,
Que 'm tornas las virtuts de ma innocenta edat,

Ix, e crida pel mon, que may mon cor ingrát
Cessarà de cantar de mon patró la gloria;
E pássia per ta veu son nom é sa memoria
Als propis, als estraus, á la posteritat.

BONAVENTURA C. ARIBAU.

RECORT DE L' INFANTESA

Per mes que brins de neu lo temps esbulla
Per mos cabells castanys,

Quan vaig á Montserrat ó á Puig l' agulla
No tinch mes que quatre anys.

La salvia, 'l romani, la sajolida
Ab sas fragants olors

Rejuvenintme apar que 'm fan la crida
«Son las matexas flors».

L' avi, quan jo era xich, m' hi conduhia
Ab un ram á la ma:

Ves á ofrirlo á la Verge, repetia,
Que Ella 't benehirá.

Si quan ets gran la terra t' atropella
Y 't pegsegueix la sort

Quan te vejes perduto acut á 'n ella
Y arribarás á port.

Y al axejar-me ab sas dos mans de ferro
Me sostenia dret,

Y estirantme ficava dins d' un gerro
Lo meu humil ramet,

Y 'm feya dir després l' Ave Maria
Y 'm besava després,

Y un cert perfum de cel qu' alli sentia
No l' he sentit may mes.

No se si era del cor la pura essencia
O si era il lusió,

Llavors era jo un ángel de ignocencia,
Y are no sé 'l que só...

Só un pelegrí, que l' ombra necessita
Perque acaba 'l delit;

Y torna á visitar la santa hermita
Com quan era petit.

Só un cor tot fet mal-bé, que solitari
Arriba cap al tart

A respirar l' olor del santuari
Y á dirli «Déu vos guard»

Las amplas tombas que la terra enllosan
Me sembla lliit suau:

Y fins los morts me sembla que hi reposan
Ab un somni de pau.

Y 'm ressona, al entrar, dins de la orella
la veu del avi mort:

«Cuan te vejas perduto acut á 'n Ella
Y arribarás á port.»

Jo 'ls hi diré á mos fills; no vull que acabi
Aquell santíssim zel;

Jo 'ls faré dur son ram, com lo meu avi
Que Déu lo tinga al cel.

FRANCISCO CAMPRDON.

ANYORAMENT

Sento en mi greu frisansa,
viu s' insinua
fer malestar;

tot lo del mon me cansa,
lo cor se 'm nua,
y ay! vull plorar.

Jo bé aborresch la vida,
trista aflaquexo
terriblement;

y ay! ma mare affigida
diu que pateixo
d' anyorament.

Cert que es un fer torment
lo mal d' ausencia;
cert que es un fer torment
l' anyorament.

Ronch soná un crit de guerra
que ay! va robarme
lo promés meu.

Pobrel des llunya terra
sempre estimarme
promet per Déu.

Des llavors sens sossego
febrosa abrumo
mon pensament.

Jorn y nit per eil prego
y ay! me consumo
d' anyorament.

Cert que es un fer torment
lo mal d' ausencia;
cert que es un fer torment
l' anyorament.

Los aucellets no cantan
pas com solian;
trist surt lo sol.

Las flors als ulls no encantan
ni olors m' envian;
tot vesteix dol.

Presa de greu fatiga
soleta ploro
mon goig ausent;

Eli á tornar molt triga
y en tant jo moro
d' anyorament.

Cert que es un fer torment
lo mal d' ausencia;

Cert que es un fer torment
l' anyorament.

JOSEPH ANSELM CLAVÉ.

SERVEY DE FORA

SANS.—Ab un important drama, la composició coral *Los xiquets de Valls* y la pessa *Indicis*, se inaugura la temporada teatral diumenge passat. Lo quadro que hi actuarà està compost dels celebrats artistes don Manuel Panadés, D. Virginia Perez y D. Jaume Molgosa, de las Srtas. Panadés, Galceran, Molgosa y Sra. Garcia lo galan jove Sr. Fages y 'ls Srs. Carrasco, Guardia, Rubio, Vila, Grau y Seion.

Las obras de repertori son abundants, de distints gèneros y catalanas y castellanas

La inauguració de la temporada en la societat La Familiar Obrera resultà brillantíssima. Lo drama tingué bon desempenyo sobressortintshi especialment lo Sr. Fages. La pessa coral qu' es cantá baix la direcció del Sr. Masclans molt ajustada. La comedia *Indicis* flaquejá algo sa execució.

En la funció d' aquest vespre se representarà la bonica comedia d' Aulés ¡*Tot cor!* y pera demà a la tarde s' anuncia lo celebrat drama *La creu de la masia*.—C.

REUS.—Ha comensat a donar una serie de funcions de sarsuela en lo teatro Fortuny una companyia baix la direcció dels Srs Gil y Miró y del Mtre concertador don Joseph Bayarri.—

GIRONA.—Formá part del programa qu' es representá en lo teatro Principal, la bonica pessa *La tela gullinaire*.—A.

TARRASSA.—Completament satisfeta sortí la concurrència qu' assistí diumenge passat al teatret de l' Ateneo Tarrassench ahont s' hi representá lo drama *Lo Contramestre* y la pessa *L' ocasió fa el lladre*; la que fou una funció de las mes ben interpretadas qu' ha donat aquesta companyia. Secundaren ab acert lo desempenyo de la mateixa las Sras. Verdier y Colomera.

La entrada en aquesta companyia dels distingits aficionats Srs. Borrás Bartrina y Bosch, ha transformat la mateixa de tal modo, que sens exajerá pot ara calificarse de las millors d' aficionats.—Ll

EPITAFIS

I.

Aquí descansan los restos d' una tal donya Teodora que, buscava mil preostos per enviar a varios puestos sempre, al marit que la plora.

II.

Baix reposa d' esta llosa donya Clara Rull de Bohigas ¡Per contar sempre las vigas va morí una dona hermosa!

I.

Dins d' aqueixa humida ossera hi há un vell qu' al morir digué: ¡Veyám si are acabaré de ser ja mes calavera!

ABELARDO COMA.

CATALUNYA PINTORESCA

VISTA DE ARBÓS

TEATROS LOCALS

ROMEA.—Molt favoregut s' ha vist aquest popular teatro durant aquets últims dias, havent proporcionat especialment grans entradas la represa d' obras del antich repertori, entre ellas *La Dida* y *Lo ferrer de tail*.

S' han posat en estudi pera on próxim estreno lo drama *La marca de foch* y la pessa *Una dona y un Deu*.

Del estreno de l' obra *La cansó d' en Taturutut* .. y del que 'ns ocupém en secció corresponent, ha resultat tan apropiat son titol que per acreditar be alló de *qui gèmega ja ha rebut* la empresa la retirá a continuació d' aquell dia.

TÍVOLI.—La divertida sarsuela *La Guardiola* ha obtingut bon desempenyo distingintshi 'l Sr. Colomer que ha lograt ab son especial modo de fer proporcionar ratos agradables a la concurrència. També ab molt acert s' ha reproduhit en catalá la sarsuela *Ki-qui-ri-ki*.

Pera avuy s' anuncia 'l debut del cèlebre Onofroff ab un nou trevall de sensació.

NOVETATS.—Aquest teatro acredita son nom, havent comensat desde dilluns una série d' estrenos catalans dels que ja 'n ressenyém dos en lo present número.

ELDORADO.—Justa es la fama ab que venia reco-

manantse la comedia en dos actes *¡Zaragüeta!* dels celebrats autors Ramos Carrion y Vital Aza. D' argument sencillissim se fá interessant per sa naturalitat y y acertats tipos qu' hi intervenen en son desarrollo. Lo llenguatge está teixit de bellesas, fillas de l' observació de caràcters, y amenisat tot lo diálech ab xistes justos y poch rebuscats.

Del desempenyo, que siguié acertadissim en conjunt, deu ferse especial menció del Sr. Cerbón que interpreta 'l personatge ab gracia artística y sens exajeracions, las Sras. Fernandez y Mejía, que 's portaren discretament, y cumpliren també ab acert los Srs. Hidalgo, Castillo, Fernandez y Peña.

La propietat escénica acertada escepte en la riquesa d' algun vestit que si be es just per la rica posició del personatge y localitat en que habita, no resulta apropiat per anarsen á donar menjar á las gallinas, espolsar y fer altres feynas que no requereixen *anar de las festas*.

La decoració ben entesa y apropiada

Als autors se 'ls feu una ovació entussiasista que ha anat repetintse cada nit.

Per lo tant, veurèm arriivar á important número las representacions de *¡Zaragüeta!*, cosa merescuda en demostració que 'l públich distingeix los bons plats de la taula escénica, sobre tot quan se li presentan be.

GRANVIA.—Ab satisfacció general y ben demostrada per numerosa concurrència que ha omplert á diari totas las localitats, ha tornat á presentarse 'n públich lo extraordinari artista Fregoli. A més de sas variadas creacions ha presentat una novetat més, ab la ópera *Dorothea* en qu' ell sol desempenya tots los personatges del argument, que no per aixó deixa d' esser intrincat.

Lo públich l' aplaudi ab molt entussiasme y pot dirse qu' es avuy lo seu artista mimat.

LABRUGUERA.

NOVAS

En lo número pròxim se repartiran las 16 planas últimas del drama *La Dama de Reus* per quin motiu será també al preu de 15 céntims. En lo d' avuy se reparteixen las planas 49 á 64. La rapidès y baratura ab que s' ha publicat aquest drama es una nova prova que en aquest género no hi ha publicació mes ventajosa que la present.

—Després de la publicació de *La Dama de Reus* ó sia en lo número 144 que será extraordinari se repartirà complert lo preciós monólech musical *Un rey de pega* original de D. Enrich Molina y del Mtre D. Joseph M. Comella.

A continuació ó sia comensant al número 145, se publicará, seguint lo sistema rápit y económic, la comedia en un acte, que tan extraordinari éxit está obtenint actualment en lo teatro Romea, *Dos companys mal avinguts*, dels Srs. Godo y Rahola.

—Ha sigut traduhit al aleman lo célebre drama *La Dolores* de Joseph Feliu y Codina.

—Dissapte passat en la societat coral La Catalana se posaren en escena las pessas *Un pollastre aixelat y Las Carolinas*.

—Diumenge últim en lo teatro Principal de Gracia baix la entesa direcció de Frederich Ferran se representaren lo preciós drama *Lo Contramestre* y la divertida pessa *Cura de moro*.

—En lo folletí del número vinent hi anirá la lletra y música de la cansó en que D. Manuel Rocamora inspirá lo seu drama.

—En l' Ateneo Marqués de la Mina diumenge passat al vespre se doná una escullida funció de la que 'n forma part la bonica pessa *Lo mestre de minyons*.

—Avuy per la nit á Sans s' anuncian, en la Societat Niu Guerrer lo popular drama *Las joyas de la Roser* y en lo Saló Aiguadé la divertida comedia *Dos llensols y un vestit negre*.

—Demá diumenge en la Societat Bartrina s' estrenará ab lo titol *De cantonada* un monólech original de D. Francesch Torres.

—La empresa del teatro Novetats, en vista del grands éxit que proporcionaren las últimas representacions de *L' Arlesiana*, ha determinat repetir tant important obra, aquest vespre y demá diumenge, tarde y nit.

—Dissapte vinent en la societat Ateneo Constancia se donará una funció á benefici del jove aficionat D. Pere Alegre. Lo programa es variat y s' estrenarán las decoracions de l' obra que 's posará en escena.

—A Madrid ha obtingut un éxit desgraciat la obra *La Telefonista*, estrenada per la mateixa companyia que la estrená y representá després moltas vegadas en lo teatro Tívoli d' aquí Barcelona. Lo motiu principal del fracás, es per haverla trovat escandalosament immoral. Nosaltres no 'ns en varem adonar. Una de duas, ó estém mes depravats, ó som menos hipócritas.

—La última obreta de D. Conrat Roure, *La Casamentera* que tan bon éxit obtingué ja desde 'l dia del estreno, es cada dia molt més celebrada haventse arreglat lo final en la forma que demostrá desitjar lo públich.

—A la empresa del teatro Romea li ha sigut presentat un nou sainete ab lo titol de *Política de sisos ó una gran conspiració*.

—Agrahim de cor los elogis que l' important diari *Lo Somatent* de Reus, dirigeix á nostra publicació, en la edició de dimecres últim.

Nos plau molt esser objeete de distincions de tal c' asse y majorment per nostres companys de causa, lo que, just ab lo favor cada dia més extraordinari que 'ns dispensa 'l públich, lograrán posar lo Teatro Regional á una altura com cap més d' aquest género en Europa.

—Hem sentit á dir que D. Frederich Soler ha entregat á la empresa del teatro Principal d' aquesta ciutat, una obra castellana titulada *Un caràcter*.

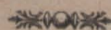
OUL DE SACH

Entre marit y muller.

—Noya que coneixes aquell que dirigeix la orquesta?

—Si, es lo fill d' en Goula pare.

—Just, y 'l gendre d' en Goula sogre...

XIII PETIT CONCURS

POEMAS

BASES PUBLICADAS EN LO NÚM. 138

LLISTA DE TREVALLS REBUTS

- 1, Cerdanya.—2, Fidel.—3, Lo Compte del Escambell.
4, Una escola més y un mestre menos.—5, La creu de pla-
ta.—6, La vida.—7, Lo Viteli.
Sols queda temps pera l' envió, fins al pròxim dimars.

ERIGMAS

XARADA

Una vocal es primera,
nota musical segona,
y sent part del cos tercera
trobarás que 'l tot te dona
un carrer de Barcelona.

P. A. y G.

LOGOGRIFICH ORTOGRAFICH

,	:	.	?	!	»	()	Nom de dona.
?	!	:	:	:	:	()	Colonia Espanyola.
?	()	»	:	:	:	()	» »
?	()	»	!	:	:	:	Nom d' home.
	?	!	»	()	:	:	Actriu espanyola.
		,	!	:	:	:	Part del cos humá.
			,	!	:	:	Nom de dona.
			.	:	:	:	Vocal.

ENRIQUE GALOPRÉ.

GEROGLIFICH

X
P I X
L A
P O L C A
N

EMILIO SOLÁ

FLOR D' INVERNACLE.

XARADA ANUNCI

Total: Se 'n desitja una que sigui, *quatre tres*, de bé, y
sápiga *hu, dos, tres*, á la moda.

Darán rahó al costat de *quatre cinch quatre*, botiga de robas.

D. DUCET.

Las soluciones al número pròxim

Soluciones insertadas en lo número 141

- XARADA.—Ca-si-mi-ro.
TARGETA.—La gent del any vuit.
ANAGRAMA.—Nou-nou-nou-nou.
GEROGLIFICH.—Per una carta un sobre.
FRASE FETA.—Puntada de peu.

Correspondencia

J. M., no es prou acertat.—Casals Benet, dels dos lo més curt.—Jaume Matías, veurém de complaurel.—Joan Ribas Carreras, enterat y gracias; no s' ha rebut lo que indica.—R. T., lo pensament es bo, la forma dolenta.—Salvador Borrut Solé, anirá la *Intima*.—Joseph Escachs Vived, es un xich difús.—Joseph Reventós, veurém d' atendre'l.—Ramon Bui-reu, es defectuosa.—Joseph Franquesa, es molt romántich.—Ramon Mateu, anirá sense dedicatoria; se n' ha fet tant abús, que las suprimim sempre.—Rafel de Llumaset, referent á aixó sentim opinions molt variadas, y sols podém guiarnos ab la generalitat.—J. Bta. Alemany, es molt llarch, pero si s' aprofitava, convindria arreglar lo títul.—Ramon Camps y Rius, no l' aprofitarem.—Bernat Valis, un d' ells es copia.

Lo demés que no 's respon, no va prou bé